
Sprawozdania z działalności Towarzystwa : Sprawozdanie z działalności Wydziałów : Wydział II Nauk Historycznych, Społecznych i Filozoficznych

Rocznik Towarzystwa Naukowego Warszawskiego 71, 139-143

2008

Artykuł został zdigitalizowany i opracowany do udostępnienia w internecie przez Muzeum Historii Polski w ramach prac podejmowanych na rzecz zapewnienia otwartego, powszechnego i trwałego dostępu do polskiego dorobku naukowego i kulturalnego. Artykuł jest umieszczony w kolekcji cyfrowej bazhum.muzhp.pl, gromadzącej zawartość polskich czasopism humanistycznych i społecznych oraz w kolekcji mazowieckich czasopism regionalnych mazowsze.hist.pl.

Tekst jest udostępniony do wykorzystania w ramach dozwolonego użytku.

3. Milczenie — gest — mimika jako formy komunikacji społecznej. Odczytywanie form komunikacji pozawerbalnej z różnych przekazów artystycznych.

W czerwcu i grudniu, tradycyjnie, uczestnicy „Warsztatów Kultury Słowa” (uczniowie i nauczyciele) zostali obdarowani książkami (głównie z zakresu nauki o języku, w tym słownikami: poprawnej polszczyzny, frazeologicznym i in.), zakupionymi z dotacji ministra nauki i szkolnictwa wyższego.

WYDZIAŁ II NAUK HISTORYCZNYCH, SPOŁECZNYCH I FILOZOFICZNYCH

W roku sprawozdawczym odbyły się cztery zebrania Wydziału II TNW: w dniach 31 marca, 14 maja, 2 października i 1 grudnia. Dwa ostatnie były *de facto* otwartymi seminariami, na których odbyła się dyskusja nad nowo opublikowanymi książkami.

Na zebraniu w dniu 31 marca 2008 r. przeprowadzono wybory przewodniczącego i sekretarza Wydziału II TNW. Prof. Stanisław Bylina — ustępujący przewodniczący — powitał przybyłych i poprosił o przewodniczenie zebraniu prof. Edwarda Potkowskiego, który zgodził się i zwrócił się do gremium z prośbą o zgłaszanie kandydatur. Ponieważ nie było propozycji z sali, prof. Potkowski zaproponował ponowne kandydowanie prof. Byliny, który wyraził zgodę. Oddano 11 głosów. Komisja skrutacyjna w składzie prof. prof. M. Koczarska, P. Dahlig podliczyła i podała do wiadomości wyniki głosowania: 10 głosów na „tak” dla prof. Byliny, przy jednym głosie wstrzymującym się.

Prof. Potkowski pogratulował wyboru, a następnie zwrócił się do prof. Byliny, ponownie wybranego na funkcję przewodniczącego Wydziału II, o zaproponowanie kandydatury sekretarza Wydziału. Wobec rezygnacji z kandydowania prof. Piotra Dahliga, dotychczasowego sekretarza, zarówno prof. Bylina, jak i prof. Potkowski zgłosili kandydaturę prof. Leszka Zasztowta, który wyraził zgodę na kandydowanie. Innych kandydatur nie zgłoszono. Komisja skrutacyjna w niezmienionym składzie podliczyła wyniki głosowania i podała je do wiadomości. Oddano 11 głosów: 9 na „tak” dla prof. Za-

sztowta, jeden głos wstrzymujący się i jeden głos nieważny. Prof. Potkowski pogratulował prof. Zasztowtowi wyboru, a prof. Bylina podziękował dotychczasowemu sekretarzowi prof. Piotrowi Dahligowi. Prof. Dahlig zrezygnował z kandydowania na kolejną kadencję ze względów rodzinnych.

Następnie omawiano sprawy członkowskie. Potwierdzono następujące kandydatury:

- prof. Andrzeja Buko (zarekomendują prof. prof. S. Bylina i H. Samsonowicz),
- prof. Jana Tyszkiewicza (zarekomendują prof. prof. M. Koczerska i E. Potkowski),
- prof. Bolesława Orłowskiego (zarekomendują prof. prof. A. Śródka i L. Zasztowt),
- prof. Wojciecha Iwańczaka (zarekomendują prof. prof. S. Bylina i E. Potkowski),
- prof. Piotra Skubiszewskiego i prof. Marii Poprzęckiej.

Nadal niewyjaśniony jest stan kandydatury prof. Konrada Ajewskiego. Prof. Zasztowt stwierdził, że prof. Stanisław Mossakowski napisał już rekomendację, która powinna znajdować się w sekretariacie TNW. Dodał również, że jest wstępna zgoda zarządu TNW na opublikowanie monografii prof. Ajewskiego na temat Stanisława Kostki Zamojskiego w wydawnictwach Towarzystwa we współpracy z Kasą Mianowskiego i Fundacją Zamojskich z Londynu. Zainteresowanie tą książką wyraziła sekretarz generalny TNW prof. Ewa Wolnicz-Pawłowska.

Stwierdzono, że powyższe kandydatury głosowane będą po skompletowaniu odpowiednich dokumentów.

Prof. Zasztowt przedstawił propozycję działań na najbliższą przyszłość oraz podkreślił wagę inicjatywy przyznania prof. Juliuszowi Bardachowi członkostwa honorowego TNW. Wniosek ten uczestnicy zebrania przyjęli jednomyślnie. Ewentualną laudację — uznano — mógłby wygłosić prof. Henryk Samsonowicz. Postanowiono zwrócić się do niego z odpowiednią prośbą w tej sprawie.

Po zebraniu wyborczym prof. Andrzej Zakrzewski, nowo powołany członek TNW, wygłosił referat pt. „«Polonizacja» Wielkiego Księstwa Litewskiego w XIV–XVIII w.”, po którym odbyła się ożywiona dyskusja. Prof. Zakrzewski poproszony został o przekazanie

tekstu wykładu do publikacji w „Roczniku TNW”. Obecnych było 13 członków Wydziału II TNW.

Drugie zebranie Wydziału II odbyło się 14 maja 2008 r. Uczestniczyło w nim 7 osób, w tym obok przewodniczącego i sekretarza Wydziału także sekretarz generalny TNW prof. Ewa Wolnicz-Pawłowska oraz gość prof. Jan Piskurewicz.

Prof. Piskurewicz wygłosił wykład: „Między nauką a polityką — Maria Skłodowska-Curie w Lidze Narodów (1922–1934)”.

W dyskusji nad wykładem poruszane były kwestie: sposobu finansowania Komisji Współpracy Intelktualnej przy Lidze Narodów w okresie, w którym działała w niej Maria Skłodowska-Curie (K. Bartnicka); relacji Komisji i Międzynarodowego Instytutu Współpracy Intelktualnej z siedzibą w Paryżu; efektów działalności Komisji (Z. T. Wierzbicki). Pytano również o pozycję prof. Oskara Haleckiego w Komisji i w międzynarodowym ruchu intelektualnym okresu międzywojennego (L. Zasztowt) oraz o postać Józefa Rottblata (Z. T. Wierzbicki). Podjęto również kwestię bazy źródłowej do dziejów Komisji i Instytutu (E. Wolnicz-Pawłowska), a także relacji i stosunku Komisji do państw totalitarnych w ówczesnej Europie, zwłaszcza do ZSSR i III Rzeszy. Omawiano problem składu narodowościowego Komisji, w której dominowali reprezentanci Europy, a także problemy ochrony własności intelektualnej (E. Potkowski). Referent szczegółowo i wyczerpująco udzielał odpowiedzi na powyższe pytania. Poproszono referenta o przekazanie tekstu wykładu do „Rocznika TNW”.

W dalszej części zebrania dokonano wyboru nowych członków Wydziału II.

Przedstawiono kandydatury:

- prof. Konrada Ajewskiego (rekomendacje: prof. prof. Sudolski, Mossakowski),
- prof. Andrzeja Buko (rekomendacje: prof. prof. Samsonowicz, Bylina),
- prof. Wojciecha Iwańczaka (rekomendacje: prof. prof. Bylina, Potkowski),
- prof. Bolesława Orłowskiego (rekomendacje: prof. prof. Śródka, Zasztowt),

- prof. Marii Poprzęckiej (rekomendacje: prof. prof. Samsonowicz, Rottermund),
- prof. Piotra Skubiszewskiego (rekomendacje: prof. prof. Samsonowicz, Rottermund, Bylina),
- prof. Jana Tyszkiewicza (rekomendacje: prof. prof. Bylina, Potkowski, Koczerska).

W głosowaniu tajnym wszyscy kandydaci przyjęci zostali jednoznacznie (5 osób głosujących; wszyscy opowiedzieli się „za”).

Podjęto również sprawę ewentualnego członkostwa honorowego TNW dla prof. Piotra Skubiszewskiego i członkostwa zwyczajnego TNW dla prof. Jana Tyszkiewicza. Uznano, że najpierw osoby te powinny zostać członkami Towarzystwa, a dopiero później można będzie powrócić do tej sprawy (prof. S. Bylina).

Zgłoszono wniosek o podawanie dwóch terminów spotkań Wydziału II w przypadku, gdy przewidziane są głosowania nad nowymi kandydaturami (wniosek przyjęto przez aklamację).

Zaproponowano nowe kandydatury na członków Wydziału II TNW:

- prof. Wojciecha Kriegseisena (wniosek prof. prof. Byliny, Zasztowta i Wolnicz-Pawłowskiej),
- prof. Janusza Żarnowskiego (wniosek prof. Bartnickiej poparty przez prof. Bylinę; rekomendacje przygotowują prof. prof. Bartnicka i Zasztowt),
- prof. Jana Piskurewicza (wniosek prof. Bartnickiej i Zasztowta; także autorzy rekomendacji),
- prof. Ireny Szybiak (wniosek prof. Bartnickiej; rekomendacje prof. prof. Bartnicka i Zasztowt),
- prof. Tadeusza Lewowickiego (wniosek prof. Bartnickiej; rekomendacje prof. prof. Bartnicka i Zasztowt).

Termin następnego zebrania Wydziału II ustalono wstępnie na 30 września 2008 r. (wtorek), godz. 17.00–17.15. Postanowiono zrezygnować ze spotkań w środy z racji Rady Wydziału Historycznego Uniwersytetu Warszawskiego, która zawsze odbywa się w tym samym terminie. Powoduje to nieobecność wielu osób na zebraniach Wydziału II TNW.

Wszystkie kandydatury zgłoszone na dwu poprzednich zebraniach przedstawione zostały wstępnie zarządowi TNW przez prof.

Bylinę na posiedzeniu w dniu 16 października 2008 r. Głosowanie przełożono jednak na rok 2009.

Kolejne dwa zebrania Wydziału II TNW były zebraniem otwartymi, zorganizowanymi wspólnie z Instytutem Historii Nauki PAN w Sali Okrągłego Stołu Pałacu Staszica. Na oba spotkania przybyło dość liczne audytorium. Oba otworzył przewodniczący Wydziału II prof. Stanisław Bylina, a prowadził sekretarz Wydziału II prof. Leszek Zasztowt.

Na pierwszym z tych spotkań — 2 października 2008 r. — odbyła się dyskusja nad książką Ryszarda Herczyńskiego *Spętana nauka. Opozycja intelektualna w Polsce 1945–1970*. Oprócz autora o głos poproszeni zostali prof. prof. Barbara Skarga, Jerzy Szacki i Tadeusz Kowalik. W dyskusji uczestniczyło ponadto kilka osób, członków Wydziału I i II TNW. Książka została uznana za pozycję ważną i godną polecenia. Zorganizowana została również jej sprzedaż przez Wydawnictwo.

Drugie otwarte zebranie seminaryjne miało miejsce 1 grudnia 2008 r. Oprócz Instytutu Historii Nauki PAN spotkaniu patronowały władze Polskiej Akademii Umiejętności i jej Komisja Historii Nauki. Przedstawione zostało wydawnictwo Polskiej Akademii Umiejętności *Po drogach uczonych — wywiady z członkami PAU przeprowadził Andrzej Kobos* (t. I–III). W dyskusji oprócz współautora wywiadów dra Andrzeja Kobosa wzięli udział zaproszeni profesorowie: Lech Szczucki, Andrzej Śródka i Janusz Tazbir. Głos zabierali także red. Magdalena Bajer, prof. Andrzej Kajetan Wróblewski, prof. Anna Czekanowska i inni.

WYDZIAŁ III NAUK MATEMATYCZNYCH I FIZYCZNYCH

W okresie sprawozdawczym, to jest od grudnia 2007 do końca 2008 roku, Wydział, kontynuując z woli swoich członków tryb działania z poprzednich lat, funkcjonował przede wszystkim poprzez uczestnictwo w przedsięwzięciach całego Towarzystwa, a zwłaszcza w Zebraniach Ogólnych. Członkowie Wydziału spotykali się jedynie w celach organizacyjnych (np. wybór osób odpowiedzialnych za Wydział oraz w sprawach ściśle członkowskich).